HENRY JAMES

WASHINGTONOVO NÁMĚSTÍ

LEDA 2019

Přeložil Aloys Skoumal

WASHINGTON SQUARE
First published in the United States
by Harper & Brothers, New York, 1880
Translation © Aloys Skoumal – dědicové c/o DILIA, 2019
ISBN 978-80-7335-587-6

1

Na konci první poloviny devatenáctého století a pak v jeho druhé polovině provozoval v New York City praxi lékař, jenž požíval značné úcty, jaké se ve Spojených státech vždycky dostává význačným členům lékařského stavu. Tento stav je v Americe odjakživa ve vážnosti a zdárněji než jinde si osobuje přízvisko „liberální". Kdo má v naší zemi zaujímat společenské postavení, musí vydělávat (nebo aspoň se tak tvářit), a léčebné umění zřejmě v sobě spojuje dvojí uznaný zdroj vážnosti. Náleží do skupiny praktických oborů, což je ve Spojených státech velké doporučení, a padá na ně odlesk vědy – taková přednost se cení ve společnosti, kde vědychtivost nebývá provázena lelkováním a pohodou.

Pověst doktora Slopera se celkem opírala o rovnováhu vědění a umu; byl řekněme učený doktor, na jeho léčbě však nebylo nic abstraktního, vždycky vám něco

předepsal. Byl náramně důkladný, ale beze vší protivné teoretičnosti, leccos sice vysvětloval tak důkladně, že to nemocnému připadalo zbytečné, ale že by se omezil jen na pouhé slovní vysvětlení (jak se o některých praktických lékařích říká), to zas ne, vždycky zanechal nějaký recept. Někteří lékaři sice recept zanechají, ale nijak jej nevysvětlí; ani do této koneckonců nejvšednější vrstvy nepatřil. Zjistíte, že líčím chytrého člověka – díky tomu se totiž z doktora Slopera stala místní veličina.

V době, kdy se jím hlavně zabýváme, mu bylo kolem padesáti a jeho oblíbenost vrcholila. Byl duchaplný a v lepší newyorské společnosti platil za muže velkého světa, kterým ostatně do značné míry byl. Abych předešel možnému nedorozumění, ihned dodávám, že nebyl žádný šarlatán. Byl to absolutní poctivec – což se dá těžko prokázat, necháme-li stranou bodrost kroužku jeho pacientů, s oblibou se holedbajících tím, že jsou v péči v celé zemi „nejchytřejšího" doktora. Tolik je jisté, že denně dokazoval pravdivost nadání, jaké mu hlas lidu přisuzoval. Byl to pozorovatel, moudrý pozorovatel, a duchaplnost byla u něho tak běžná a (podle hlasu lidu) samozřejmá, že nikdy neusiloval o pouhý dojem; kejkle a fígle pochybných celebrit mu byly cizí. Přiznejme, že mu štěstí přálo a že měkce kráčel k blahobytu. V sedmadvaceti se z lásky oženil s půvabnou dívkou, slečnou Catherine Harringtonovou z New Yorku, která mu nádavkem k půvabům přinesla důkladné věno. Mladá paní

Sloperová byla roztomilá, půvabná, vzdělaná, elegantní a roku 1820 patřila k dívčím ozdobám malého, leč slibně se rozvíjejícího hlavního města, nakupeného kolem Battery, čnějícího nad Zátokou a táhnoucího se až k travnatým porostům Canal Streetu. Už v sedmadvaceti měl Austin Sloper takové postavení, že se tím zmírňovala výjimečnost, s jakou si ho z tuctu nápadníků zvolila urozená slečna, která měla důchod deset tisíc dolarů a nejpůvabnější oči z celého manhattanského ostrova. Tyto oči s celým svým příslušenstvím lékaři, oddanému a šťastnému manželovi, nadmíru lahodily nějakých pět let.

Že se bohatě oženil, nepozměnilo směr, který si narýsoval, a svému povolání se věnoval cílevědomě, jako by neměl jiné prostředky než zlomek skrovného dědictví, o něž se po otcově smrti podělil s bratry a sestrami. O peníze mu nešlo – spíše se chtěl něco naučit a něco vykonat. Něco zajímavého se naučit a něco užitečného udělat – takový program si zhruba načrtl a jeho platnost se nijak neměnila tím, že má jeho žena důchod. Svou praxi měl rád a rád provozoval řemeslo, na kterém si nemálo zakládal, očividně nebýt doktorem, nebyl by ničím, doktorem tedy zůstával a to za nejlepších podmínek. Rodinný blahobyt ho ovšem ušetřil dřiny a ženiny konexe se „smetánkou“ mu přiváděly mnoho pacientů, kteří sice nemívají příznaky zajímavější než nižší vrstvy, zato se jimi soustavně zabývají. Toužil po zkušenosti a po letech jí nabyl až dost. Dodejme, že občas v podobách sice

cenných, leč nevítaných. Prvorozený syn, podle doktora, snadno propadajícího nadšení, velmi slibný, umřel ve třech letech navzdory všemu, co na jeho záchranu vymyslela matčina něžná láska a otcova odborná erudice. Za dvě léta porodila pak paní Sloperová druhé robátko, robátko ženského pohlaví, podle doktorova mínění chatrnou náhradu za prvorozeného, z něhož si chtěl vychovat následníka. Děvčátkem byl zklamán. To však nebylo to nejhorší, za týden po porodu se u mladé matky, jak se říká slibně se zotavující, náhle projevily znepokojivé příznaky a za další týden Austin Sloper ovdověl.

Na člověka, jehož řemeslem bylo udržovat lidi naživu, toho ve vlastní rodině moc nedokázal; a slovutný lékař, který za tři léta ztratí ženu i chlapečka, musí být připraven, že zapochybují o jeho zdatnosti nebo jeho lásce. Náš lékař však před kritikou obstál; totiž přede vší kritikou kromě vlastní, té nejpovolanější a nejpřísnější. Do konce života cítil tíhu tohoto vlastního odsudku a navždy si odnesl jizvy selhání, které mu ona nejpádnější ruka tu noc po ženině smrti vyryla. Svět, který si ho, jak jsem řekl, vážil, k němu nebyl zlý. Svým neštěstím se stal lékař zajímavějším, dokonce oblíbenějším. Lidé si všimli, že zvlášť zákeřným chorobám neuniknou ani lékařské rodiny a že doktor Sloper ostatně kromě zmíněných dvou smutných precedentů pozbyl ještě i jiné pacienty. Zůstala mu dcerka; nebyla sice taková, po jaké toužil, umínil si však, že z ní něco udělá. Měl v sobě kus nevyčerpané síly,

z níž dívenka v útlých letech vydatně těžila. Jméno samozřejmě dostala po nebožce matce a už v nejútlejším věku jí lékař neřekl jinak než Catherine. Vyrostla v statné a zdravé dítě a při pohledu na ni si otec říkal, takhle že aspoň o ni nepřijde. Říkám „takhle", protože po pravdě řečeno – ale povědět tu pravdu prozatím odložím.

2

Když bylo děvčátku nějakých deset let, pozval Sloper svou sestru, paní Pennimanovou, aby se k němu přestěhovala. Slečny Sloperovy byly dvě a obě se brzy provdaly. Mladší, paní Almondová, se stala ženou prosperujícího kupce a matkou vzkvétající rodiny. Sama věru taky kvetla, byla to půvabná, vyrovnaná, rozšafná žena, miláček duchaplného bratra, v názoru na ženy, třeba i blízké příbuzné, nápadně vybíravého. Paní Almondovou měl raději než sestru Lavinii, provdanou za chudého neduživého pastora květnaté výřečnosti, v třiatřiceti letech pak ovdovělou – bezdětnou, nemajetnou – s pouhou vzpomínkou na páně Pennimanovy řečnické výlevy, jejichž ozvěna utkvěla i na její mluvě. A přece jí pod svou střechou nabídl domov a ona, s pohotovostí ženy, která deset manželských let prožila v Poughkeepsie, chutě svolila. Aby se k němu přestěhovala navždycky,

k tomu lékař paní Pennimanovou nevybídl. Jenom jí nabídl, aby se k němu uchýlila, než sežene nezařízený byt. Jestli se paní Pennimanová po nezařízeném bytě vůbec sháněla, není jisté, nesporné je, že ho nikdy nenašla. Přestěhovala se k bratrovi a už neodešla. Když pak bylo Catherine dvacet, z jejího okolí byla pro ni teta Lavinia pořád nejvýraznější osobou. Paní Pennimanová to líčila tak, že u bratra zůstala, aby pečovala o neteřinu výchovu. Tak to aspoň kdekomu líčila – kromě lékaře, ten o žádný její výklad nestál, bez velkého přemýšlení si ho mohl podat sám. Paní Pennimanová měla sice dost vypěstované sebevědomí, ale bůhvíproč se bratrovi se svými názory nevnucovala. Smyslu pro humor moc neměla, ale přece v tomto ohledu nepochybila, a bratr ho zas měl tolik, že jí nijak nezazlíval, že ho po léta využívá. Přistoupil tedy brzy na názor, který paní Pennimanová mlčky vyjádřila, že má mít nešťastná osiřelá dívka u sebe nějakou duchaplnou osobu. Souhlas projevil jen neochotně, myšlenkovým leskem ho totiž sestra neoslňovala. Vlastně žádný ženský rys ho jakživ neoslnil, leda když se zamiloval do Catherine Harringtonové; do značné míry byl též takzvaným dámským doktorem, ale zvlášť vysoké mínění o křehkém pohlaví neměl. Tak často zmiňovaná křehkost mu připadala spíš podivná než obdivuhodná a o kráse rozumu měl představu, které, jak pozoroval, jeho pacientky pramálo vyhovují. Jeho žena rozumná byla, jenže to byla skvělá výjimka;

z věcí, jimiž si byl jist, tahle snad byla hlavní. Toto vědomí mu ovšem vdovství neulehčovalo, naopak mu zabránilo ocenit Catherininy možnosti a úsluhy paní Pennimanové. Nicméně se po šesti měsících se sestřiným pobytem smířil jako s danou věcí, a jak Catherine dospívala, uznal, že je vhodné, aby měla stejně křehkou společnici, jako je sama. K Lavinii se choval nadmíru slušně, úzkostlivě až puntičkářsky zdvořile; rozhněvaného ho viděla jen jedinkrát, to když se kdysi rozlítil při teologické diskusi s jejím nebožtíkem manželem. S ní o teologii nediskutoval, vlastně s ní nediskutoval o ničem, omezil se na to, že jí jasně a zřetelně říkal, co od Catherine očekává.

Když bylo dívce kolem dvanácti let, řekl sestře:

„Zkus z ní, Lavinie, udělat chytrou ženskou. Rád bych, aby byla chytrá."

Paní Pennimanová se zamyslela. „Milý Austine," zeptala se, „to myslíš, že být chytrý je lepší než být hodný?"

„K čemu je být hodný?" zeptal se lékař. „Když nejsi chytrá, nejsi k ničemu."

S tímto tvrzením nemohla paní Pennimanová než souhlasit. Snad si pomyslela, že světu její bratr náramně prospívá tím, že toho tolik umí.

„Chci samozřejmě, aby byla Catherine hodná," řekl lékař druhého dne, „ale když bude ctnostná, proto ještě nemusí být hloupá. Že by byla špatná, toho se nebojím; nemá v povaze ani špetku špatnosti. Jak říkají Francouzi,

je to taková pusinka; ale za šest let bych ji k buchtě s tvarohem přirovnávat nechtěl."

„To se bojíš, že bude fádní? Milý bratře, o tvarohovou náplň se postarám já, tak se neboj!" řekla paní Pennimanová. Dbala o dívčino vzdělání, dohlížela na ni u klavíru, pro nějž měla Catherine jisté vlohy, a chodila s ní do tanečních, kde se, přiznejme, valně neprojevovala. Paní Pennimanová byla vysoká, štíhlá, plavá, věkem už povadlá, ale stále roztomilá žena, dost uhlazená, sečtělá v lehčí literatuře, povahy poněkud nepřímé a uhýbavé. Byla romantická, byla sentimentální, potrpěla si na drobná tajemství a drby – nevinná to záliba, ježto její dosavadní tajemství byly pouhé nicůtky. Úplně pravdomluvná nebyla, nebyla to však vada tak zlá, protože neměla co skrývat. Ráda by měla milence a v psaníčcích tajně někde ukládaných by si s ním pod cizím jménem dopisovala. Musím říci, že se s intimitou ve fantazii dál nedostala. Milence paní Pennimanová nikdy neměla, její bystrý bratr však chápal její rozpoložení. Až bude Catherine sedmnáct, říkal si, pokusí se jí Lavinia namluvit, že je do ní zamilován nějaký mladík s knírkem. Nebude to pravda. Žádný mladík s knírkem ani bez knírku se nikdy do Catherine nezamiluje. Jenže Lavinia se toho chopí s obrovskou vervou; jestli u ní nezvítězí sklon k tajnůstkářství, třeba to poví i mně. Catherine tomu ovšem naštěstí pro svůj duševní klid neporozumí a neuvěří; romantická tedy chudinka Catherine rozhodně není.

Byla to zdravá, urostlá dívka, matčiny krásy neměla ani špetku. Ošklivá však nebyla, působila prostě, upřímně, vlídně. Jen tolik se o ní dalo říci, že má hezkou tvář. Měla sice všechno zdědit, ale vidět v ní krasavici nikoho nenapadlo. Otcovo přesvědčení o její mravní čistotě bylo vrchovatě oprávněné; byla opravdu prvoplánově hodná, byla srdečná, učenlivá, poslušná a pravdomluvná. V mladších letech bývala diblík, a – třebaže takto mluvit o hrdince může vyznít hrubě – dodám, že byla žrout. Rozinky, pokud vím, ze spíže nekradla, ale své kapesné utrácela za kremrole. V tom ohledu by však kritické stanovisko nebylo na místě, vzpomeneme-li si na životopiscova raná léta. Bystrá Catherine rozhodně nebyla. Pro knihy a tak vůbec neměla pochopení. Ne že by v něčem měla vysloveně mezery, učení zvládla tak, že se ctí obstála ve srovnání se svými vrstevnicemi, avšak, přiznejme, byla v debatě spíš na podřadném místě. Jak známo, v New Yorku slečny můžou vyniknout, ale nadmíru skromná Catherine oslňovat netoužila a na takzvaných společenských událostech se krčila v pozadí. Otce měla moc ráda a současně před ním měla velký respekt; pokládala ho za nejmoudřejšího, nejhezčího a nejslovutnějšího člověka. Projevováním příchylnosti se chudinka dívka zcela vyčerpávala, rozechvělá bázeň smíšená s dceřinou láskou celou věc spíš kořenila, než obrušovala. Z hloubi srdce se mu toužila zavděčit a nejvíc ji blažilo, když se jí to podařilo. Nikdy však nedokázala překročit jistou hranici.

Otec byl na ni celkem velmi vlídný, ale zjevně to vnímal, a ona si velmi přála tu mez překonat. Že je jí zklamán, to ovšem nevěděla, třebaže na to lékař třikrát nebo čtyřikrát dost jasně udělal narážku. Pokojně a zdárně dospěla, ale ještě v osmnácti letech se z ní paní Pennimanové duchaplnou ženu udělat nepodařilo. Doktor Sloper by se rád svou dcerou pyšnil, ale pyšnit se chudinkou Catherine nebylo proč. Stydět se za ni ovšem také ne. Doktoru Sloperovi to však nestačilo, byl domýšlivý a nejraději by ve své dceři viděl bůhvíco. Patřilo se, aby byla hezká a půvabná, inteligentní a bystrá – vždyť její matka byla za svého krátkého života přímo kouzelná, a jaké jsou hodnoty otce, to sám věděl. Občas ho dráždilo, že zplodil všední dítě, a někdy si zas liboval, že se toho žena nedožila a nepoznala, jaká dcera je. Dlouho mu arci trvalo, než na to sám přišel, a v hlavě si to srovnal, teprve když Catherine dospěla v mladou dámu. Na pochybnosti o ní si dopřával čas; s úsudkem nepospíchal. Paní Pennimanová ho často ujišťovala, že má jeho dcera roztomilou povahu, ale on věděl, jak si má toto ujišťování vyložit. Podle něho znamenalo, že Catherine není dost moudrá a nepřišla dosud na to, jaká je její teta husa – kterážto duševní omezenost paní Pennimanové logicky lahodila. Spolu s bratrem však dívčiny schopnosti viděla moc černě. Catherine měla sice tetu ráda a věděla, zač jí vděčí, ale nehleděla na ni s mírnou hrůzou, jaká podbarvovala její obdiv k otci. Na paní Pennimanové nebylo pranic

neurčitého. Catherine ji takřka naráz celou přečetla a její osobnost ji nijak neoslnila, otcovy vlohy ji naproti tomu oslňovaly, až mizely v světelném nedohlednu, což neznamenalo, že končí, ale že Catherine přestává být schopná je sledovat.

Nemysleme si, že si doktor Sloper na ubohé dívce vybíjel své zklamání, nebo že jí kdy naznačil, jak ho zklamala. Právě naopak: jen aby k ní nebyl nespravedlivý, s příkladnou horlivostí plnil svou povinnost a kvitoval, že je věrná a upřímná dcera. Bral to ostatně se stoickým klidem, vykouřil nad svým zklamáním hodně doutníků a časem si zvykl. Utěšoval se s jakýmsi roztodivným mudrcováním: Nic od ní nečekám, a když mě překvapí, jenom tím získám. Když ne, o nic nepřijdu. To bylo asi v době, kdy se Catherine dožila osmnácti let; jak patrno, otec se neukvapoval. Tou dobou to však vypadalo, že už nikoho nepřekvapí. Otázka byla, zda by dokázala překvapit sama sebe – byla tak klidná a zdrženlivá. Ti, kdo měli ve zvyku vyjadřovat se spíš neomaleně, o ní říkali, že je tupá. Jenže zdrženlivá byla proto, že byla plachá, až moc, až trapně plachá. To vyvolávalo nepochopení a občas vzbuzovala dojem, jako by byla bez citu. Ve skutečnosti byla něžnost sama.

3

V dětských letech vše napovídalo tomu, že bude velká, ale v šestnácti přestala růst a postavou i dalšími rysy tělesné stavby nebyla nijak zvláštní. Byla dobře stavěná a dalo by se říci i švarná a naštěstí byla zdravá jako ryba. O lékařově stoickém klidu jsme se už zmínili, ale být děvče neduživé a churavé, moc bych za jeho stoický klid neručil. Celá její krása tkvěla ve zdravém vzezření; na její čistou, svěží pleť s rovnoměrně rozdělenou bělostí a červení bylo věru radost pohledět. Oči měla malé a klidné, rysy spíš nevýrazné, vrkoče hnědé a rovné. Přísní kritikové v ní viděli fádní, nezajímavé děvče, druzí pak vnímavou, klidnou slečnu, ale důkladněji se jí nezabývali ani jedni ani druzí. Když ji náležitě přesvědčili, že je z ní slečna – chvíli jí trvalo, než tomu uvěřila –, najednou přišla na chuť parádě – ano, přišla na chuť je to pravé slovo. Neomylný úsudek o tom neměla, spíš zmatený

a rozpačitý, parádění byla vlastně snaha zakřiknuté povahy nějak se projevit. Hleděla si najít svůj styl a nesmělost napravit spontánním oblečením. Jestli se však projevovala v oblečení, není divu, že ji za moc duchaplnou nepokládali. Dodejme, že ji sice čekalo slušné dědictví – ve svém řemesle vydělával doktor Sloper ročně dvacet tisíc dolarů a polovinu z toho ukládal –, ale částka, se kterou musela vyjít, nepřesahovala kapesné leckterého chudšího děvčete. V tehdejším New Yorku dosud blikaly chudé oltářní ohně republikánské prostoty a doktor Sloper se těšil, až se jeho klasicky půvabná dcera stane kněžkou tohoto střízlivého vyznání. Potají se ušklíbal nad poznámkami, jak je ta jeho dcera vymóděná. Dary života měl rád a hojně jich užíval. Děsil se však sprosté chudoby a s nelibostí vnímal, jak se v okolní společnosti rozmáhá. Míra přepychu se ostatně ve Spojených státech té doby tak nestupňovala jako teď a Catherinin otec se na výchovu mládeže díval starosvětsky. Vlastní názor na to neměl; mít na sebeobranu celý soubor argumentů nebylo tehdy ještě nutné. Správné a rozumné mu zkrátka připadalo, že vzdělaná slečna nemá nosit na hřbetě půl jmění. Catherine měla široký hřbet a hodně by na něm unesla; otcovou nelibostí jej však nezatížila. Naší hrdince bylo dvacet, když si pořídila zlatě lemovanou večerní róbu z červeného atlasu. Bylo to oblečení, po jakém léta tajně toužila. Vypadala v něm jako třicátnice – třebaže si libovala v pěkném oblečení, kupodivu v sobě neměla

za mák koketnosti, spíš koukala na to, aby její oblečení ladilo s jejím doprovodem. Příběh o tom nic určitého neříká, ale tu domněnku lze připustit. V zmíněném královském hávu se tedy objevila na večírku, který pořádala její teta, paní Almondová. Dívce bylo tehdy jednadvacet a večírek paní Almondové byl počátkem něčeho významného.

Před nějakými třemi nebo čtyřmi lety se doktor Sloper se svými penáty přestěhoval, jak se v New Yorku říká, dál od centra. Od svatby bydlel v cihlovém stavení s žulovými nárožními kameny a s nehoráznou lunetou nade dveřmi, stojícím v ulici pouhých pět minut od radnice, která společensky vzato nejlepší časy zažila kolem roku 1820. Nóbl svět se od té doby plynule přeléval na sever; vzhledem k geografické poloze New Yorku ani nic jiného nezbývalo. Dopravní lomoz se od Broadwaye převalil dál napravo a nalevo. V době, kdy se lékař rozhodl odstěhovat, obchodní lomoz zesílil v mohutný řev, libě znějící dobrým občanům, dbalým obchodního rozvoje svého, jak s oblibou říkali, šťastného ostrova. Doktor Sloper měl na tom dění jen nepřímý zájem – ač vzhledem k tomu, že jeho klienti z poloviny patřili k přepracovaným obchodníkům, stal se ten zájem bezprostřednějším – a tak, když se příbytky v sousedství (rovněž vyzdobené žulovými nárožními kameny a nehoráznými lunetami) proměnily v kanceláře, obchodní domy a lodní společnosti a vůbec se až hanba zkomercializovaly, ohlížel se

po klidnějším domově. Ideální klid a vybrané útočiště bylo roku 1835 na Washingtonově náměstí. Tam si lékař nechal vystavět velký, moderní dům s širokým průčelím, s velkým balkonem před okny salonu a s bílým mramorovým schodištěm, vedoucím k portálu, rovněž obloženému bílým mramorem. Toto stavení a mnohá sousední zrovna taková ztělesňovala v té době vrchol architektury a důkladnými a řádnými obydlími jsou dodnes. Před nimi bylo náměstí s neudržovaným parčíkem obehnaným dřevěným plůtkem, zesilujícím jeho venkovský vzhled; náměstí bylo takovým skromným sousedem vznešenější Páté avenue, začínající v těchto místech prostorným a sebevědomým vzhledem, který ji už tehdy předznamenával k vyšším cílům. Nevím, jestli za to může vroucnost mých vzpomínek, ale mnohým tato část New Yorku připadá dodnes nejrozkošnější. Má v sobě jisté solidní základy, jakých v jiných čtvrtích protáhlého ryčného města není nazbyt. Má zralejší, sytější, poctivější vzhled než horní odbočky velké protáhlé dopravní tepny – vzhled jakési společenské tradice. Tady jsi, jak tě možná důkladně poučili, přišel na svět, který zřejmě nabízel rozmanité zajímavosti; tady v posvátné samotě žila tvá bába a prokazovala ti pohostinství lahodící dětské chuti a prostory lahodící dětské obraznosti; tady ses za chůvou batolil na procházky a vdechoval divný pach pajasanů – tehdy to bylo převládající stromoví náměstí a šířilo vůni, která se ti, nesoudnému, neošklivila, jak si zasloužila; tady ti

posléze první škola, vedená širokoplecí, širokobokou dámou s rákoskou, popíjející čaj z modrého koflíčku s nepasujícím podšálkem, rozšiřovala obzory. Buď jak buď, tady tedy prožila má hrdinka mnoho let života, tím se omlouvám za tuto místopisnou vsuvku.

Paní Almondová bydlela kus dál, v staré části města, v končinách, kde všudypřítomný rozvoj města měl jen pomyslný ráz a kde rostly vedle chodníku (pokud tam nějaký byl) topoly, které vrhaly svůj stín na strmé střechy rozházených holandských domů, a kde se ve stoce ještě nedávno prohánělysvině a slepice. Tyto dojmy venkovské malebnosti dnes už z newyorské scenérie nadobro vymizely, ale ve čtvrtích, které by se dnes styděly za jejich připomínku, tehdy v paměti lidí středního věku přetrvávaly. Catherine měla plno bratranců a sestřenic a s dětmi tety Almondové, celkem jich bylo devět, se dost přátelila. Když byla mladší, měly z ní trochu strach: připadala jim moc vzdělaná, každý, kdo se stýkal s paní Pennimanovou, odrážel něco z její vznešenosti. Mladí Almondovi se paní Pennimanové spíš obdivovali, než k ní lnuli. Chování měla podivínské a upjaté a její smuteční oblečení, které nosila dvacet let po manželově smrti – dokud se jednou zrána zčistajasna neobjevila s růžovými růžemi na čepci – a které oplývalo na divných, nečekaných místech přezkami, černými korálky a špendlíky, odrazovalo od důvěrného styku. S dětmi zacházela chladně, v dobrém i zlém, a vzbuzovala tísnivý dojem, že od nich

očekává jen samé poťouchlosti; a tak jít k ní na návštěvu bylo, jako když člověka zavedou do kostela a posadí do první lavice. Teprve později se ukázalo, že je teta Pennimanová v Catherinině životě vedlejší osobou, že k ní vlastně nepatří. Když tedy přišla dívenka na sobotní odpoledne za sestřenkami, ochotně si s nimi zahrála na „dělejte to jako já“, ba i na přeskakování. Na základě toho se snadno dorozuměly a několik let se pak Catherine s mladými příbuznými kamarádila. Hlavně s hochy, protože Catherine měla nejraději hry, které se daly pohodlně hrát v kalhotách. Znenáhla se však kalhoty mladých Almondových prodlužovaly a jejich nositelé odcházeli do světa. Hochy, kteří byli starší než Catherine, poslali do kolejí nebo posadili do účtáren. Z děvčat se jedna včas vdala a druhá se vzápětí zasnoubila. Zmíněný dýchánek pořádala paní Almondová na oslavu tohoto zasnoubení. Její dcera si měla brát dvacetiletého jinocha, buclatého mladého makléře; pokládali to za trefu.

4

Nuže, hojněji než jindy ověšená přezkami a korálky přišla na dotyčný večírek paní Pennimanová doprovázejíc svou neteř. Lékař slíbil, že tam později také zaskočí. Hodně se tancovalo, a než se odtancovalo, přišla za Catherine Marian Almondová v doprovodu štíhlého mladíka, jenž prý se touží s Catherine seznámit. Představila jí ho jako bratrance jejího nápadníka Arthura Townsenda.

Marian Almondová byla hezká sedmnáctiletá osůbka drobné postavy ozdobená mohutnou šerpou a k ladnosti jejích způsobů nemohlo být výhrad. Ve všem všudy si počínala jako hostitelka, vítala hosty, ovívala se vějířem a litovala, že když si musí hledět tolika lidí, na tanec jí nezbývá čas. O páně Townsendově bratranci pronesla dlouhou řeč, klepla ho vějířem a věnovala se jiným starostem. Catherine ani nepochopila, co říká, kochala se nenuceným Marianiným chováním i žvatláním a pohledem na